

Sådan laver du Negativform i alginat

Første del af støbeprocessen

Materialer

En ting du vil støbe

50 g Alginat

1,75 dl koldt vand

1 Rørepind

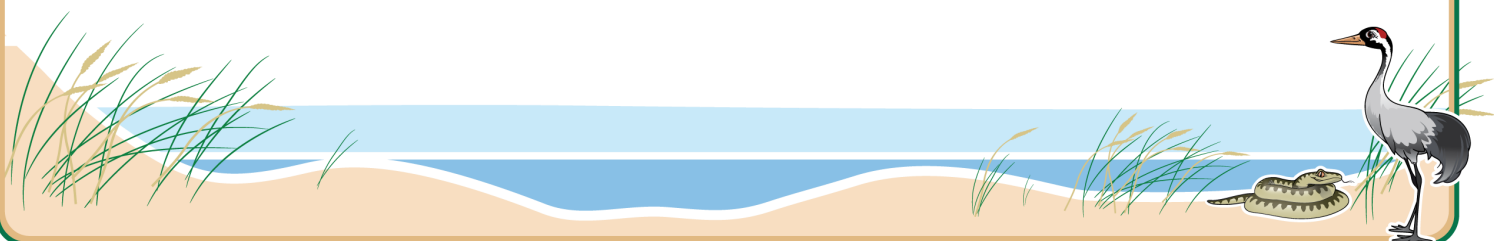
1 Plastikbæger. Et honningbæger er passende til at støbe i.

En spand med vand til at skylle fingre og rengøre redskaber

Sådan gør man

1. Test om genstanden kan være i bægeret.
2. Bland alginatpulver med vand og rør! Alginaten stivner i løbet af få minutter, så der skal arbejdes hurtigt.
3. Så snart alt pulveret er rørt ud kommes genstanden ned i Blandingen. Den dækkes til og skal ligge ca. midt i alginaten.
4. Når alginaten har sat sig, vendes det hele ud på bordet.
5. Man skal nu have støbeemnet ud af alginatblandingen. Det gøres bedst ved at skære formen midt over med et langt lige snit. Hvis man kan undgå at skære gennem bunden er det bedst. Pil forsigtigt støbeemnet ud af formen. Alginaten er dejlig elastisk at arbejde med.
6. For at få udfyldt negativformen, skal der laves et lille hul til gipsen. Det skæres lettest i kanten, hvor man har skilt formen ad. For at undgå luftlommer skal hullet skæres i toppen af den hulning, der er efter støbeemnet.
7. Læg alginatformen tilbage i plasticbægeret. Negativformen er nu klar.

Sådan laver du Negativform i alginat

Første del af støbeprocessen

Tips

→ Alginat er et algebaseret støbeprodukt, som fås hos tandlægerne, eller Panduro Hobby.

→ Det er en fordel at have vejet alginaten af i portioner inden støbeprojektet begynder. Pakkerne med alginat er angivet et blandingsforhold for vand/ alginat som passer til tandlægerens formål. Man kan sagtens lave en tyndere blanding. Blandingen bør dog ikke være så tynd, at støbe emnet falder til bunds.

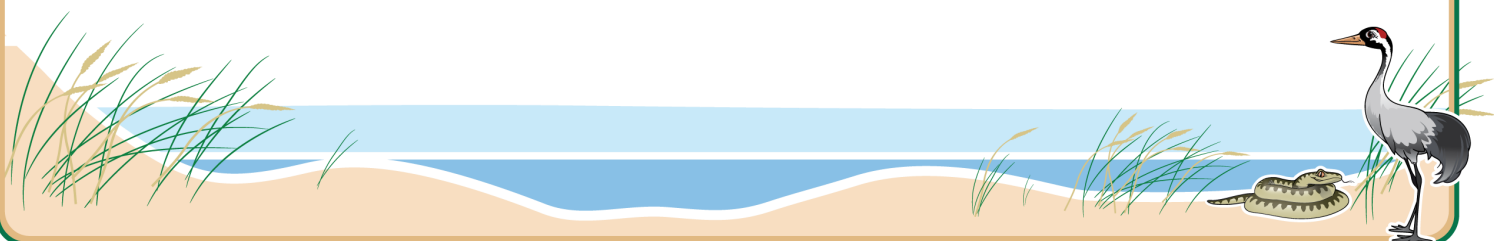
→ Alginat kan stoppe afløbet. Hav derfor altid en spand med vand stående ved siden af til at skylle fingre og rengøre redskaber i.

→ Brug koldt vand til at blande i alginatpulveret – det giver lidt længere arbejdstid.

→ Alginatblandingen har en konsistens som stiv budding de første par dage. Herefter begynder den at tørre, og bliver til sidst helt stiv og hård, og kan ikke gøres blød igen. Man skal altså bruge formen til at støbe i igen inden for et par dage.

→ Rengør redskaber og borde umiddelbart efter støbeprojektet. Alginatrester som har siddet nogle dage, sidder overraskende godt fast.

→ Afhængigt af hvor dygtige eleverne er til at koncentrere sig, kan det være en fordel at arbejde med en mindre gruppe børn ad gangen.

Sådan laver du Positivform i gips

Anden del af støbeprocessen

Materialer

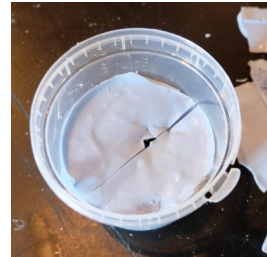
Gips

Vand

Rørepind

Spand/beholder til at blande i

En spand med vand til at skylle fingre og rengøre redskaber i.

Sådan gør man

1. Det er en fordel, at læreren rører én portion gips ud til alle de forme som skal støbes.

2. Overvej rumfanget af støbningerne, og hæld ca. den mængde vand op i en spand. Man kan godt være tilbøjelig til at røre for meget gips ud.

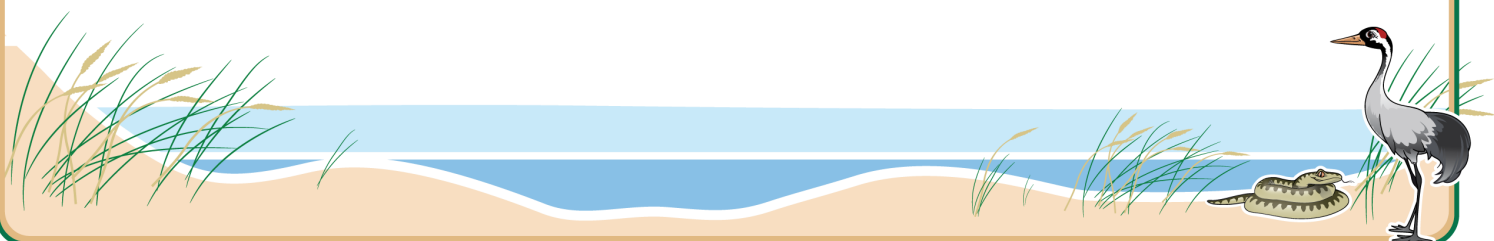
3. Hæld gipspulver ned i vandet (ikke omvendt). Det kan være en god idé at sigte gipspulveret for at undgå klumper.

4. Der er ingen fast opskrift på hvor meget gips der skal bruges til en given mængde vand. Man tilsætter simpelthen gips indtil konsistensen passer – i dette tilfælde er der behov for en relativt tynd blanding – ca. som tomatsuppe. Den skal være tynd nok til at komme ud i alle hulninger i negativformene.

5. Hæld gipsblandingen i negativformene. Det er en god idé at banke formen let et par gange mod bordet, for at få evt. luftbobler ud af gipsen. Hvis det er en kringlet form, skal den også vippes et par gange frem og tilbage for at være sikker på man har fået gipsen ud i alle afkroge. Fyld evt. efter med gips.

6. Vent mens gipsen afbinder – det tager mindst et frikvarter. Jo længere tid gipsen får lov at stå, des stærkere bliver den. Har man travlt, kan man godt skille formen ad efter relativt kort tid. (Se tip nedenfor om vandets temperatur). Bemærk at det ikke er en 'tørreproces' – gipsen kan altså godt være våd på overfladen, men alligevel klar til at blive skilt ad.

7. Skil forsigtigt formen ad. Resultatet er en meget præcis kopi .

Sådan laver du Positivform i gips

Anden del af støbeprocessen

Tips

→Gips kan stoppe afløbet. Hav derfor altid en spand med vand stående ved siden af til at skylle fingre og rengøre redskaber i. Hvis man har udrørt gips i overskud kan man evt. hælde det over i en spand som smides ud når gipsen er afbundet.

→Gips fås i forskellige kvaliteter, som varierer i styrke og afbindingstid. (Processen, hvor gipsen går i forbindelse med vand og bliver hård, kaldes afbinding). Til støbning af kraftige emner kan man godt bruge almindelig modelgips, som fås i byggemarkeder o.l. Til finere emner er det en fordel at bruge en gips med bedre styrke, f.eks. Cera-mix super eller Cera-mix special, som er stærkere endnu. Begge typer fås f.eks. ved Nordform i Aalborg. Vær opmærksom på, at jo stærkere gipsen er, des hurtigere afbinder den (det kan både være en fordel og en ulempe), og des varmere bliver den under processen. (Gips bliver dog ikke så varm, at der er forbrændingsfare.)

→Vandets temperatur har stor indflydelse på afbindingstiden for gipsen. Koldt vand sinker afbindingen, varmt vand fremskynder processen. Hvis man har travlt, er det en god idé at bruge varmt vand.

→Brug altid en ren spand uden gamle gipsrester til at udrøre ny gips i. Gammel gips får ny gips til at afbinde hurtigere end den eller ville have gjort. Der kan evt. fremstilles flere kopier fra den samme alginatform.

